Colpo grosso για τον Μητσοτάκη, «ναυάγιο» για την Αριστερά

του Πάνου Κοσμά

Η «διαιρετική τομή» με βάση το δίλημμα «υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού ή μη»

Ποια είναι και ποια θα έπρεπε να είναι στη συγκεκριμένη συγκυρία η «διαιρετική τομή» στο ζήτημα της διαχείρισης της πανδημίας; Τα δύο αυτά ερωτήματα («ποια είναι» – «ποια θα έπρεπε να είναι») δεν ταυτίζονται: Το ερώτημα «θα έπρεπε να είναι» παραπέμπει στους σκοπούς των δρώντων πολιτικών υποκειμένων και κατά πόσον έχουν την ικανότητα και καταφέρνουν να τους περιγράψουν διλημματικά και να κάνουν κυρίαρχο το δίλημμα/ερώτημα, και δι' αυτού, την απάντηση που συνάδει με τους σκοπούς τους. Όποιος καταφέρνει να κάνει κυρίαρχο το δίλημμα που προωθεί τους δικούς του σκοπούς, με πιο τρέχοντες πολιτικούς όρους όποιος επιβάλλει πολιτική ατζέντα, είναι πολιτικός ηγεμόνας· όποιος υποτάσσεται στα διλήμματα που ο αντίπαλος ανάγει σε κύρια, όποιος δηλαδή υποτάσσεται στην πολιτική ατζέντα του αντιπάλου του, είναι πολιτικά ηγεμονευόμενος. Από αυτή την άποψη, το γεγονός ότι η κυβέρνηση Μητσοτάκη κατάφερε, πανεύκολα και μάλιστα με την αυτοκτονική συνεργία της Αριστεράς, να αναγάγει σε κυρίαρχο δίλημμα της συγκυρίας το ζήτημα της υποχρεωτικότητας των εμβολίων, μόνο θλίψη μπορεί να προκαλεί.

Στις 20 Ιουλίου η εταιρεία ALCO δημοσίευσε τα αποτελέσματα έρευνας κοινής γνώμης για το ζήτημα της υποχρεωτικότητας του εμβολιασμού.

Στο βασικό ερώτημα («πιστεύετε ότι οι απαγορεύσεις για όσους

δεν είναι εμβολιασμένοι είναι απαραίτητες για την προστασία της δημόσιας υγείας ή συνιστούν αδικαιολόγητο διχασμό της κοινωνίας;») οι απαντήσεις φαίνονται στο **διάγραμμα 1**:

Διάγραμμα 1

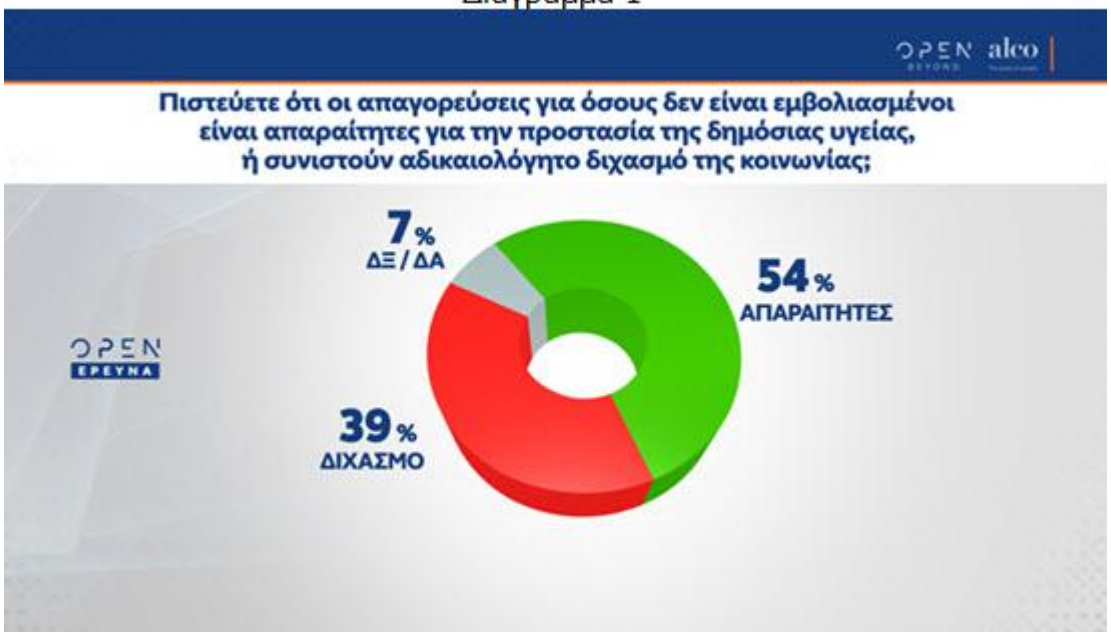

Εκεί βλέπουμε ότι το «πρόταγμα» που η Αριστερά επέλεξε και ανήγαγε σε κύριο, το «Όχι στον διχασμό της υποχρεωτικότητας», ηττάται κατά κράτος: το ποσοστό όσων υιοθετούν την κριτική προς την κυβέρνηση περί «διχασμού» είναι μόλις 39%, έναντι 54% όσων υιοθετούν τα μέτρα που συνοδεύουν την υποχρεωτικότητα.

Το εύρημα αυτό έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τα πλειοψηφικά ποσοστά απόρριψης/δυσαρέσκειας προς την κυβερνητική πολιτική διαχείρισης της πανδημίας που είχαν αρχίσει να καταγράφονται σε έρευνες κοινής γνώμης το αμέσως προηγούμενο διάστημα.
Για παράδειγμα, σε έρευνα της ίδιας εταιρείας (ALCO) στα τέλη Μαΐου (24/5), εκφραζόταν πλειοψηφική δυσαρέσκεια προς την κυβερνητική διαχείριση (βλ. διάγραμμα 2). Είναι μάλιστα εντυπωσιακό το γεγονός ότι σε εκείνη την έρευνα τα ποσοστά είναι πανομοιότυπα αλλά αντίστροφα, κατά της κυβέρνησης, σε σχέση με τα ευρήματα της έρευνας για το θέμα της υποχρεωτικότητας του εμβολιασμού στην έρευνα των αρχών Ιουλίου.

Διάγραμμα 2

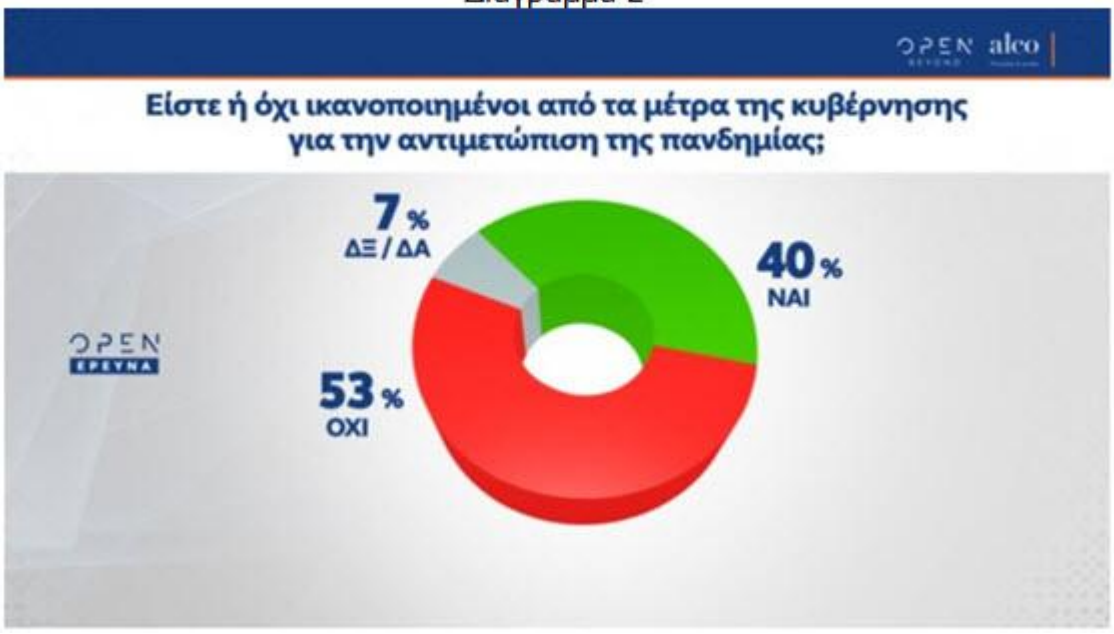

Συνδυάζοντας τα ευρήματα των δύο ερευνών στα θεμελιώδη ερωτήματα, το συμπέρασμα είναι ασφαλές: **Η πλειοψηφική δυσαρέσκεια προς την κυβέρνηση για την πολιτική της στην πανδημία τον Μάιο μετατράπηκε σε πλειοψηφική ευμένεια προς την κυβέρνηση τον Ιούλιο χάρη στη μετατόπιση του αντικειμένου της έρευνας από το έδαφος της διαχείρισης της πανδημίας (έρευνα Μαΐου) στο έδαφος της υποχρεωτικότητας ή μη του εμβολιασμού (έρευνα Ιουλίου).**

Ωστόσο, πριν καταλήξουμε σε ασφαλές συμπέρασμα, θα πρέπει να συνεκτιμήσουμε το εξής: στο διάστημα μεταξύ της έρευνας του Μαΐου και της έρευνας του Ιουλίου της ίδιας εταιρείας, υπήρξαν γεγονότα και εξελίξεις περί τη διαχείριση της πανδημίας που λειτούργησαν ευνοϊκά για την κυβέρνηση; Η απάντηση είναι όχι. Και όχι μόνο: το καταλυτικό γεγονός που μεσολάβησε ήταν η έναρξη και το φούντωμα της πανδημίας, το 4ο κύμα. Οι ευθύνες της κυβέρνησης σε αυτό είναι μεγάλες και προφανείς.

Υπό κανονικές συνθήκες, λοιπόν, θα έπρεπε να αναμένεται ότι η δυσαρέσκεια προς την πολιτική της κυβέρνησης, γενικά και στη διαχείριση της πανδημίας ειδικά, θα ενισχυθεί ακόμη περισσότερο. Αντ’ αυτού όμως, η κυβέρνηση πέτυχε το θαύμα: κέρδισε πλειοψηφική υποστήριξη στην πολιτική της με μια βολική μετάθεση του διλήμματος/ερωτήματος από την ικανότητα στη

διαχείριση της πανδημίας γενικά στην υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού ειδικά! **Ένα απολύτως νικηφόρο στρατήγημα για τη ΝΔ και τον Κυριάκο Μητσοτάκη. Ταυτόχρονα, η μεγάλη απόδειξη, από την ανάποδη, ότι η επιλογή του ΣΥΡΙΖΑ και του ΚΚΕ να δώσουν μάχη ενάντια στον «διχασμό» από την επιβολή της υποχρεωτικότητας ήταν ολέθριο σφάλμα.**

Είναι πολύ πιθανό αυτή η αλλαγή εδάφους αντιπαράθεσης εκ μέρους του Κ. Μητσοτάκη και της κυβέρνησής του (από την ικανότητα στη διαχείριση της πανδημίας στην υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού) να μην ήταν σχεδιασμένη, αλλά επιλογή πανικού μπροστά στο ξαφνικό φούντωμα του 4ου κύματος της πανδημίας που απειλούσε ευθέως το success story του τουρισμού και της επιστροφής στην ανάπτυξη. Είναι δηλαδή πιθανό -κατά τη γνώμη μου το πιθανότερο- το νικηφόρο στρατήγημα να ξεκίνησε σαν κίνηση απελπισίας, για να αναδειχθούν στην πορεία τα τεράστια οφέλη του για την κυβέρνηση. Αυτό το ενδεχόμενο όμως συνιστά ακόμη πιο βαριά μομφή για τον ΣΥΡΙΖΑ και την Αριστερά.

Ακροδεξιά και αρνητές: σε ποιο ποσοστό προσμετρώνται;

Δυστυχώς τα πράγματα για τον ΣΥΡΙΖΑ και την Αριστερά συνολικά που έπεσε σε αυτή την παγίδα είναι ακόμη χειρότερα· είναι τραγικά. Διότι απλούστατα στο ποσοστό όσων πιστεύουν ότι η υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού συνιστά «διχασμό» πρέπει να προσμετρήσουμε και το ποσοστό των αντιεμβολιαστών και της άκρας δεξιάς.
Πώς όμως θα βρούμε ποιο τμήμα του 39% που πιστεύουν ότι η υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού είναι διχασμός ανήκει στο «μέτωπο» αντιεμβολιαστών-άκρας δεξιάς; Από τα ευρήματα άλλων, παράλληλων την ίδια περίοδο αναφοράς, ερευνών κοινής γνώμης, μπορούμε να έχουμε μια εκτίμηση της «τάξης μεγέθους» του ποσοστού των αντιεμβολιαστών της άκρας Δεξιάς.

Η πρώτη εξ αυτών -και πλέον πρόσφατη- είναι η **δημοσκόπηση της Metron Analysis** και διεξήχθη μεταξύ 18 και 24 Μαΐου. Αυτή

δείχνει ότι στο σύνολο του δείγματος οι αρνητές των εμβολίων ήταν 13% (Διάγραμμα 3). Σταδιακά το ποσοστό των αρνητών μεγαλώνει όσο ανεβαίνουν τα ποσοστά των εμβολιασμένων – γι' αυτό ο ρυθμός εμβολιασμού μειώνεται. Το 33% του 57% του συνολικού δείγματος που δεν είχαν εμβολιαστεί τον Ιούνιο, ήταν αρνητές. Σήμερα, σχεδόν δύο μήνες μετά, παραμένει ανεμβολίαστο το 46%. Καθώς οι ρυθμοί εμβολιασμού μειώνονται διαρκώς, **η επίτευξη τείχους ανοσίας (που πριν τη μετάλλαξη Δέλτα προϋπέθετε ποσοστά εμβολιασμού 70% αλλά με την Δέλτα ποσοστά 80-85%) δεν αναμένεται να επιτευχθεί πριν το τέλος του έτους!**

Για την ώρα όμως, ας κρατήσουμε ότι στη δημοσκόπηση της Metron Analysis το 13% είναι αρνητές του εμβολιασμού.

Διάγραμμα 3

Η δεύτερη είναι η **έρευνα κοινής γνώμης** του European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions[i] **της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του Απριλίου** στις 27 χώρες-μέλη της ΕΕ. Στην έρευνα αυτή το ποσοστό των αρνητών του εμβολιασμού στην Ελλάδα κυμαίνεται από περίπου 18% (εντελώς αρνητικοί στο να

εμβολιαστούν) σε περίπου 27% (με την προσθήκη όσων είναι μάλλον αλλά όχι απολύτως αρνητικοί) (βλ. διάγραμμα 4).

Η τρίτη **έρευνα είναι της diaNEOsis του Μαΐου**. Με βάση τα ευρήματά της, οι αρνητές του εμβολιασμού κυμαίνονται μεταξύ 6,2% (σίγουρα όχι) και 11% (με την προσθήκη του 4,8% που απαντά μάλλον όχι). Το μάλλον όχι όμως μπορεί να το υπολογίσει κανείς με μεγάλη ασφάλεια στο όχι.

Διάγραμμα 4

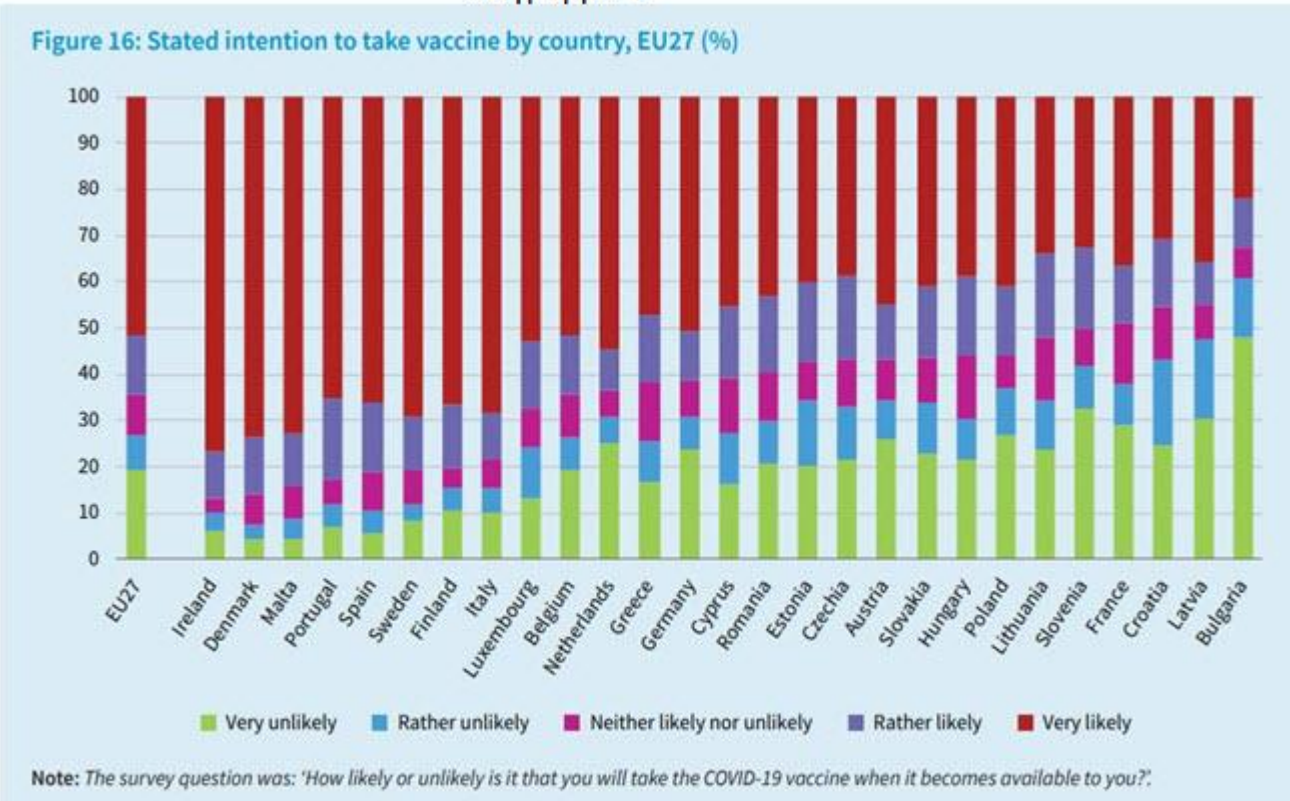

Από τις τρεις έρευνες, αυτής που τα ευρήματα αποκλίνουν σημαντικά προς τα πάνω σε σχέση με τις άλλες δύο είναι του Europeqn Foundation (27%). Στην έρευνα της DIANEOSIS το ποσοστό των αρνητών είναι 11%, ενώ λίγο παραπάνω (13%) είναι το ίδιο ποσοστό στην έρευνα της Metron Analysis.

Η απόκλιση αυτών των ποσοστών είναι τεράστια: στην περίπτωση του European Foundation είναι υπερδιπλάσια! Και έχει τεράστια σημασία αν αυτά τα ποσοστά είναι κοντά στην πραγματικότητα: αν οι αρνητές προσεγγίζουν τέτοια ποσοστά, τότε εύλογα μπορούμε να υποθέσουμε ότι χωρίς την πίεση της υποχρεωτικότητας η εμβολιαστική κάλυψη θα έφτανε το πολύ στο 70% κάπου το

φθινόπωρο. Χωρίς νέο κύκλο καθολικής καραντίνας, το 30% των ανεμβολίαστων θα νοσούσε στο σύνολό του, με αποτέλεσμα ένα 5ο κύμα της πανδημίας το φθινόπωρο-χειμώνα, που με δυνητική βάση το 30% θα ήταν πιθανότατα το χειρότερο από τα τρία προηγούμενα!

Εάν ένα τέτοιο σενάριο επαληθευόταν, η κόπωση των ρυθμών εμβολιασμού και το μικρό συνολικό ποσοστό πλήρως εμβολιασμένων θα έφερναν επομένως νέα καραντίνα (με τις συνεπαγόμενες οικονομικές και ψυχοκοινωνικές συνέπειες), νέο θανατικό, νέα υπερφόρτωση του συστήματος υγείας.

Ας είμαστε όμως συντηρητικοί στις εκτιμήσεις μας και ας υποθέσουμε για τις άμεσες ανάγκες του θέματος αυτού του άρθρου, ότι η αλήθεια για το ποσοστό των αρνητών είναι το 13% της Metron Analysis. Αν λοιπόν αφαιρέσουμε αυτή τη συμβολή των αντιεμβολιαστών, τι απομένει από το ποσοστό 39% όσων δηλώνουν ότι θεωρούν πως η υποχρεωτικότητα συνιστά διχασμό στην έρευνα Ιουλίου της ALCO; **Το 26%, δηλαδή ποσοστό που δεν αθροίζει καν τα ποσοστά της πρόθεσης ψήφου για τον ΣΥΡΙΖΑ και το ΚΚΕ και είναι μετά βίας μεγαλύτερο από το δημοσκοπικό ποσοστό πρόθεσης ψήφου για τον ΣΥΡΙΖΑ, που στην ίδια δημοσκόπηση είναι 24%. Εάν μάλιστα δεν βασίσουμε τους υπολογισμούς μας στην συντηρητική παραδοχή ότι οι αντιεμβολιαστές ανέρχονται σε 13%, τότε πρόκειται για εικόνα πολιτικού ναυαγίου!**

Το ναυάγιο γίνεται εμφανές αν πάρουμε υπόψη μας έρευνες κοινής γνώμης που εστιάζουν σε ένα άλλο ερώτημα: αν είναι σωστό μέτρο ο υποχρεωτικός εμβολιασμός για ομάδες εργαζομένων που έρχονται σε επαφή με πολύ κόσμο, όπως της εταιρείας Pulse για τον ΣΚΑΙ στις αρχές Ιουλίου (Διάγραμμα 5). Στην ερώτηση αυτή, όσοι τηρούν αρνητική στάση συγκεντρώνουν το 28% των απαντήσεων έναντι 65% όσων έχουν θετική γνώμη:

Διαιρετική τομή, διχασμός και ψευδοπρόταγμα

Αν είναι τα μέτρα της κυβέρνησης για την υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού που έφεραν τον «διχασμό», αυτός ο διχασμός αποδεικνύεται ιδιαίτερα επωφελής για την κυβέρνηση και ιδιαίτερα επιζήμιος για τον ΣΥΡΙΖΑ, το ΚΚΕ, την Αριστερά συνολικά. Ωστόσο, ενώ αυτό ισχύει απολύτως, ο διχασμός προϋπήρχε της κυβερνητικής επιβολής μέτρων υποχρεωτικότητας: μια αξιόλογη μειονότητα αρνητών είχε τεθεί απέναντι στην πλειονότητα των υποστηρικτών του εμβολιασμού πολύ πριν τεθεί ζήτημα υποχρεωτικότητας. Επιβάλλοντας μέτρα υποχρεωτικότητας πάνω στο έδαφος του **προϋπάρχοντος διχασμού**, η κυβέρνηση ανέκαμψε εις βάρος της Αριστεράς.

Τα συμπεράσματα είναι σαφή:

- **Το υπέρ ή κατά της υποχρεωτικότητας του εμβολιασμού δεν συνιστά διαιρετική τομή μεταξύ Αριστεράς – Δεξιάς.** Στον «λαό» που τάσσεται ενάντια στην υποχρεωτικότητα αθροίζονται και οι αρνητές του εμβολιασμού – αυτός δεν είναι λαός της Αριστεράς, αλλά της Άκρας Δεξιάς. Από την

άλλη, στα πολύ υψηλότερα ποσοστά υπέρ της υποχρεωτικότητας περιλαμβάνεται μεγάλο μέρος του λαού της Αριστεράς, που προσμετράται λάθρα στη Δεξιά.

- Το «Όχι στην υποχρεωτικότητα» αποδεικνύεται έτσι ψευδοπρόταγμα* για την Αριστερά, παγίδα που οδηγεί σε πολιτικό ναυάγιο, διασκορπίζοντας σε διάστημα λίγων εβδομάδων τα πολιτικά κέρδη ενός και πλέον χρόνου από τη στάση της και τους αγώνες της στη διάρκεια της πανδημίας. Η Αριστερά πρέπει να απεγκλωβιστεί από τη θανάσιμη παγίδα και να επανέλθει στη γραμμή της κριτικής για την κυβερνητική αποτυχία στη διαχείριση της πανδημίας. Αν δεν απεγκλωβιστεί άμεσα από αυτή την παγίδα, κινδυνεύει με μετατροπή του ναυαγίου σε πλήρες: εάν το φθινόπωρο νοσήσουν μαζικά οι μη εμβολιασμένοι, θα προκύψει νέο θανατικό και η κυβέρνηση πιθανότατα θα αναγκαστεί να επιβάλλει ξανά μέτρα γενικής καραντίνας. Τότε η κυβέρνηση θα μπορεί εύκολα να χρεώσει τα πάντα στην Αριστερά, και τα πράγματα θα γίνουν πολύ δύσκολα γι’ αυτήν.
- Η κυβέρνηση, ενώ θα έπρεπε να είναι «στα σχοινιά» επειδή με αποκλειστικά δική της ευθύνη έχουμε 4ο κύμα πανδημίας, βρήκε σανίδα σωτηρίας. Μεταξύ άλλων, είναι η πρώτη φορά που συγκρούεται με το ακροδεξιό ποίμνιο, διεκδικώντας κεντρώο προφίλ, διεκδικώντας να εκπροσωπήσει τον ορθολογισμό αλλά και τον «λαό» που πιστεύει ότι με τα εμβόλια πρέπει να βάλουμε τέλος στην πανδημία. Ενισχύει έτσι την πολιτική της ηγεμονία, εμφανίζεται δηλαδή ως ο μοναδικός εκπρόσωπος του γενικού συμφέροντος. Την ίδια στιγμή η Αριστερά «δανείζεται» τον λαό των αρνητών και της άκρας δεξιάς για να αθροίσει όπως-όπως ένα μειοψηφικό 39% ενάντια στον «διχασμό».

Πρόκειται για πραγματική πολιτική καταστροφή. Της οποίας πολιτικός στρατηγός είναι η ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ. Η οποία εμπνεύστηκε μια προπαγανδιστική τακτική της συμφοράς, στηριγμένη σε φρούδες ελπίδες να αγγίξει μια νέα πηγή δυσαρέσκειας και να δώσει ώθηση στα δημοσκοπικά του ποσοστά.

Αυτή η τακτική είναι ήδη καταφανώς αποτυχημένη και δεν έχει καμιά σχέση με την πολιτική παράδοση της Αριστεράς αλλά των αστικών κομμάτων. Στην πραγματικότητα, η Αριστερά σχεδόν στο σύνολό της έγινε ουρά σε αυτή την τακτική του ΣΥΡΙΖΑ. Η Αριστερά πρέπει κατεπειγόντως να εγκαταλείψει την πολιτική ουράς στον ΣΥΡΙΖΑ στο συγκεκριμένο θέμα˙ να εγκαταλείψει το αλλότριο πρόταγμα* «Όχι στην υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού».

**Βλέπε το άρθρο «Είναι το ‘‘Όχι στην υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού’’ πρόταγμα της Αριστεράς;» στο Commune: https://commune.org.gr/einai-to-ochi-stin-ypochreotikotita-tou-emvoliasmou-protagma-tis-aristeras/*

i Πηγή διαγράμματος 4: “Living, working and COVID-19 (Update April 2021): Mental health and trust decline across EU as pandemic enters another year”. (Το Eurofound έχει την εντολή να παρέχει στην Επιτροπή, σε άλλα θεσμικά όργανα, οργανισμούς και υπηρεσίες της Ένωσης, στα κράτη μέλη, στα εργατικά συνδικάτα και τις εργοδοτικές οργανώσεις υποστήριξη με σκοπό τη διαμόρφωση και την εφαρμογή πολιτικών που αφορούν τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας, τη χάραξη πολιτικών απασχόλησης και την προώθηση του κοινωνικού διαλόγου). Το έγγραφο βρίσκεται στην διεύθυνση https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef21064en.pdf

---

Πηγή: ***commune.org.gr***